

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 39Pc/4/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121201052
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Hauerlandová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2121201052.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Ivanou Hauerlandovou, PhD. v právnej veci navrhovateľky: K.. C. M., G.. XX.XX.XXXX, K. P. XX, J.Č., proti odporcovi: R. I., G.. XX.XX.XXXX, K. V. XX, V. C., o určenie príspevku nevydatej matke, takto

rozhodol:

I. Odporca je povinný prispievať navrhovateľke na výživu odo dňa 25.02.2021 sumou vo výške 100,- eur, splatnou vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky najdlhšie do 16.01.2023.

II. Zameškanú sumu za obdobie od 25.02.2021 do 31.03.2021 vo výške 114,30 eur sa povoľuje odporcovi splácať v sume vo výške 20 eur mesačne, spolu s príspevkom na výživu, pod hrozbou straty výhody splátok pri nesplnení jednej splátky.

III. Návrh sa vo zvyšnej časti zamieťa.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným súdu dňa 25.02.2021 domáhala, aby súd zaviazal odporcu prispievať jej na výživu v sume 100,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Návrh odôvodnila tým, že s odporcom udržiavali partnerský vzťah od marca 2020, ktorý prerástol do intímneho. Po veľmi krátkej dobe otehotnela, dňa 16.01.2021 sa narodil syn M. I.. Otec otcovstvo uznal súhlasným vyhlásením na Matričnom úrade v E., ešte pred narodením dieťaťa. V spoločnej domácnosti žili do začiatku februára 2021. Následne odporca opustil spoločnú domácnosť. V čase tehotenstva pracovala do konca deviateho mesiaca, aby s otcom dieťaťa finančne vyšli, ako predavačka domácich potrieb v E., na zmeny od 8.30 hod. do 20.00 hod. Terajší príjem je materské vo výške 28,55 Eur na deň a prídavok na dieťa vo výške 25,50 Eur. Po skončení poberania materského príjmu klesne o viac ako polovicu. Žije spolu s dieťaťom v rodinnom dome s kuchyňou a príslušenstvom, ktorý je v súkromnom vlastníctve jej matky. S dieťaťom má k dispozícii jednu izbu kompletne zariadenú a prispôbenú aktuálnym potrebám dieťaťa. Na bývanie matke prispieva sumou vo výške 100 mesačne, čo predstavuje výlučne sumu za jej osobu. Zvyšok výdavkov pozostáva v súvislosti so stravou 200 Eur, s nákupom oblečenia 70 Eur (výdavky kvôli zmene konfekčnej veľkosti 0 2 čísla po pôrode), s drogériou 30 Eur, s nákupom vitamínov a liekov 30 Eur, s mobilným paušálom 55 Eur, poistenie auta 130 Eur/12 mesiacov, Nepredvídané náklady (servis auta, oprava auta, lekári a iné) priemerne asi 100 Eur. Výdavky sú špecifikované výlučne iba na jej osobu. Odporca je slobodný. Je zamestnaný ako príslušník Obvodného oddelenia Policajného zboru v Cíferi. Jeho príjem je asi 1000 Eur. Obaja majú vyživovaciu povinnosť iba k maloletému M.. Odporca sa odmieta dohodnúť na akomkoľvek príspevku na jej výživu.

2. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa listinnými dôkazmi: rodný list, návrh zo dňa 16.02.2021, uznesenie zo dňa 23.02.2021, výpis z účtu, potvrdenie o príjmoch a výdavkoch a zistil tento skutkový stav:

3. Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že žiada príspevok na výživu nevydatej matky od narodenia dieťaťa, t. j. 16.01.2021 vo výške 100,- eur mesačne. Jej výdavky sú také, ako popísala v návrhu. Súdu predložila výpisy z Internetbankingu, prispieva mame na bývanie 250,- eur, prvýkrát bolo 100,- eur, odporca platil 200,- eur mame za mesiac bývania, potom sa odsťahoval a doteraz sa nevrátil. Je pravda, že odporca dňa 12.02.2021 urobil nákup za 44,33 eur a 18.02.2021 jej prispel na vitamíny po pôrode a hygienické potreby v sume 43,77 eur, ešte jej dal toaletné potreby a kartón mlieka. Predložila na nahliadnutie výpis z internetbankingu o bežných výdavkoch, ktoré má mesačne (strava, oblečenie, drogéria, paušál, vitamíny). Materská jej bola prvýkrát vyplatená v januári, za 3 mesiace jej končí. Rodičovský príspevok je 380,- eur.

4. Odporca na pojednávaní uviedol, že s návrhom nesúhlasí, predalo sa auto, z toho má peniaze, vyplatil sa depozit z bytu, peniaze má tiež ona. Dňa 19.01.2021 urobil nákup za 75,03 eur v Kauflande, 12.01.2021 44,30 eur a 18.02.2021 43,77 eur. Namietla stravu 200,- eur, podľa mňa zje za 50,- eur, namietla výdavky za oblečenie, podľa mňa nemá žiadne, drogéria môže byť, maľovátka sú drahé, tomu verí, vitamíny a lieky neuznáva, pretože teraz doberie posledné a nie je ochotný jej platiť antikoncepciu, platím 32,- eur za paušál, poisťku uznáva. Pokiaľ ide o mimoriadne výdavky, nevie sa vyjadriť. Je zamestnaný na OO PZ Cífer od mája 2017, má SOŠ kuchár, čašník, školu skončil v 2014, vtedy robil konštruktér/zvárač za minimálnu mzdu. Výživné jej poslal aj za január, ešte skôr, ako mu to určil súd, vozí ich k lekárovi, prispel na krst, aj babka, keď je v Lidli, opýta sa, či niečo potrebuje, kupuje aj plienky, vlhčené utierky. Predložil výplatné pásky. V januári dostal výplatu 1.331,41 eur, február 1.063,86 eur, marec 1.004,60 eur, súdu dal k nahliadnutiu výpis z internetbankingu.

5. Z partnerského vzťahu navrhovateľky a odporcu sa dňa 16.01.2021 narodil maloletý M. I.. Uznesením Okresného súdu Trnava č.k. 27P/8/2021-7 zo dňa 23.02.2021 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol maloletý M. I., G.. XX.X.XXXX dočasne ponechaný v osobnej starostlivosti matky. Otec bol zaviazaný prispievať na maloletého M. výživné vo výške 160,- €, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o úprave rodičovských práv a povinností v konaní vedenom pod sp. zn. 27P/8/2021.

6. Z výpisu účtu odporcu mal súd preukázané, že jeho príjem za rok 2021 bol v januári 1.331,41 eur (12/2020), február 1.063,86 eur (01/2021), marec 1.004,60 eur (02/2021), táto skutočnosť nebola medzi účastníkmi sporná.

7. Z lustrácie v Sociálnej poisťovne navrhovateľky mal súd preukázané, že matka má priznané materské vo výške 799,50 eur (28,55 Eur na deň) a prídavok na dieťa vo výške 25,20 eur.

8. Pokiaľ ide o výdavky, navrhovateľka prispieva matke na bývanie sumou 100 mesačne, výlučne za jej osobu, zvyšok výdavkov pozostáva v súvislosti so stravou 200 Eur, s nákupom oblečenia 70 Eur (výdavky kvôli zmene konfekčnej veľkosti 0 2 čísla po pôrode), s drogériou 30 Eur, s nákupom vitamínov a liekov 30 Eur, s mobilným paušálom 55 Eur, poisťenie auta 130 Eur/12 mesiacov, Nepredvídané náklady (servis auta, oprava auta, lekári a iné) priemerne asi 100 Eur. Odporca namietal výdavky na bývanie, stravu 200,- eur, výdavky za oblečenie, vitamíny a lieky, drogériu uznal, poisťku uznal, o čom navrhovateľka predložila súdu na nahliadnutie výpis z internetbankingu, pričom súd skonštatoval, že navrhovateľka má bežné výdavky na stravu, drogériu, oblečenie, lieky. Súd uznal bežné výdavky na stravu vo výške 150,- eur mesačne a oblečenie vo výške 50,- eur, výdavky za drogériu vo výške 30,- eur a za poisťku (cca 11 eur/mesiac) neboli sporné.

9. Podľa § 74 ods. 1 Zákona o rodine, otec dieťaťa, za ktorého matka dieťaťa nie je vydatá, je povinný najdlhšie po dobu dvoch rokov, najneskôr odo dňa pôrodu prispievať matke primerane na úhradu jej výživy a poskytnúť jej príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom.

10. Základné zásady ZoR preferujú rodinu založenú manželstvom a tejto priznávajú všestrannú ochranu a podporu. Na druhej strane ochrana je v zmysle zákona poskytovaná všetkým formám rodiny, pretože bez ohľadu na skutočnosť, či sú rodičia dieťaťa zosobášení alebo žijú v mimomanželskom vzťahu,

ZoR predpokladá účasť oboch rodičov nielen pri výchove a výžive potomka, ale aj vzájomnej pomoci pri starostlivosti o rodinu. Kým pre manželov platí vzájomná vyživovacia povinnosť, ZoR nevydatej matke priznáva nárok na príspevok na výživu a úhradu niektorých nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom, ku ktorej viaže otca dieťaťa, a to nezávisle od ďalšej vyživovacej povinnosti, ktorú má otec voči maloletému dieťaťu.

11. Otec dieťaťa, za ktorého matka dieťaťa nie je vydatá, je povinný najdlhšie po dobu dvoch rokov, najneskôr odo dňa pôrodu prispievať matke dieťaťa primerane na úhradu jej výživy a poskytnúť jej príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom. Oprávnenou je matka dieťaťa, teda žena, ktorá dieťa porodila a ktorá za otca dieťaťa nie je vydatá. Pokiaľ by bola matka vydatá, resp. rozvedená, tak na tento príspevok nárok nemá, pretože uvedené nároky sú kompenzované v rámci iných vyživovacích povinností, konkrétne v rámci výživného na manžela a príspevku na výživu rozvedeného manžela. Povinným je otec dieťaťa, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov pred matrikou alebo súdom alebo rozhodnutím súdu.

12. V prípade príspevku na výživu nevydatej matky ide o mesačne sa opakujúcu dávku výživného, ktorou je otec dieťaťa povinný prispievať nevydatej matke najdlhšie po dobu dvoch rokov, najneskôr odo dňa pôrodu na jej výživu. Vyživovacia povinnosť je teda časovo obmedzená na dva roky, pričom jej začiatok možno určiť najskôr dňom, kedy nevydatej matke klesli po prvýkrát príjmy v dôsledku tehotenstva. Najneskôr však táto vyživovacia povinnosť vznikne dňom pôrodu. Podmienkou priznania tohto príspevku je skutočnosť, že v dôsledku tehotenstva a pôrodu došlo na strane nevydatej matky k zníženiu príjmov. Výška príspevku je daná primeranosťou, čo značí, že výživné by malo vyrovnávať zníženú životnú úroveň matky v čase tehotenstva a po pôrode s jej životnou úrovňou pred tehotenstvom. Na rozdiel od výživného na dieťa tak účelom nie je vyrovnanie životnej úrovne s otcom dieťaťa, ale s pôvodnou životnou úrovňou samotnej matky.

13. Na rozdiel od vyživovacej povinnosti rozvedeného manžela súd nebude skúmať, či nevydatá matka je alebo nie je schopná žiť sa sama, ale prihliadne na odôvodnené potreby matky dieťaťa, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného otca. Splatnosť príspevku nastáva najneskôr dňom pôrodu a trvá najdlhšie dva roky.

14. Výška príspevku na výživu je daná primeranosťou. Nevydatá matka sa počas tehotenstva či po narodení dieťaťa často dostáva do horšej osobnej i sociálnej situácie. Vylúčená je aplikácia ustanovení o vzájomných povinnostiach manželov. Konkrétne práva a povinnosti takýmto osobám vyplývajú z faktu rodičovstva. Práve z tejto skutočnosti vychádza aj ustanovenie § 74, ktoré upravuje majetkové nároky nevydatej matky súvisiace s tehotenstvom a pôrodom, ktoré z uvedených dôvodov nie sú uhrádzané v rámci vzájomnej vyživovacej povinnosti manželov. Účelom je priblížiť situáciu takejto matky pomerom v manželstve a bolo by v rozpore s princípmi ZoR, pokiaľ by uvedené náklady musela uhrádzať výlučne matka. Základom príspevku na výživu matky sú tehotenstvo a narodenie dieťaťa a s tým súvisiaca zmena sociálnej situácie matky, ktorá spravidla príde o príjmy z pracovného, prípadne iného pomeru, a súčasne aj zvýšené výdavky spojené s týmito skutočnosťami.

15. Zákonné vymedzenie rozsahu príspevku na výživu a úhradu niektorých nákladov nevydatej matky je dané kritériom primeranosti. Tento príspevok bude užší, ako v prípade vzájomnej vyživovacej povinnosti manželov, súčasne však širší ako pri vyživovacej povinnosti medzi ostatnými príbuznými. Súd pri rozhodovaní o výške príspevku zisťuje konkrétne náklady a potreby matky a zákonné hľadiská pre určenie rozsahu vyživovacej povinnosti - schopnosti, možnosti, majetkové pomery povinného (otca) i súlad s dobrými mravmi. Skúmajú sa aj príjmové a majetkové pomery matky. Ak nevydatá matka pracuje a dosahuje príjem porovnateľný s príjmom pred narodením dieťaťa, niet dôvodu, aby bol otec dieťaťa povinný prispievať na jej výživu (rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5CoP/17/2015).

16. Súd konštatuje, že navrhovateľka nepracuje a nedosahuje príjem porovnateľný s príjmom pred narodením dieťaťa (príjem až do 1694,76 eur brutto), pričom nárok na materské predstavuje 75% denného vymeriavacieho základu a zaniká spravidla uplynutím 34 týždňov od vzniku nároku, najdlhšie 37 týždňov od vzniku nároku na materské, ak je matka osamelá.

17. Je nepochybné, že nevydatá matka sa v súvislosti s tehotenstvom a pôrodom nachádza v ťažšom postavení v porovnaní s matkou, ktorá je vydatá a žije vo fungujúcom manželstve. Hoci ZoR

preferuje rodinu založenú manželstvom, ochranu poskytuje všetkým formám rodiny (čl. 1 a 2 Základných zásad) bez rozdielu, a teda počíta aj s ochranou nárokov ženy, ktorá porodí dieťa mimo manželstva. Uľahčiť nevydatej matke existenčné podmienky, do ktorých sa dostane v súvislosti s tehotenstvom a pôrodom, je cieľom ustanovenia § 74 ZoR. Podľa jeho druhého odseku môže súd na návrh tehotnej ženy uložiť mužovi, ktorého otcovstvo je pravdepodobné, aby poskytol vopred sumu potrebnú na zabezpečenie jej výživy podľa § 74 ods. 1, príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom a sumu potrebnú na zabezpečenie výživy dieťaťa po dobu, počas ktorej by žene patrila materská dovolenka podľa osobitného predpisu (rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13CoP/67/2013).

18. Z vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že odporca je otcom maloletého M. I., G.. XX.XX.XXXX, ktorý sa narodil navrhovateľke, preto súd v zmysle § 74 ods. 1 Zákona o rodine zaviazal odporcu ako otca tohto dieťaťa po dobu od 25.02.2021, najdlhšie do 16.01.2023 rokov prispievať navrhovateľke ako matke tohto dieťaťa na úhradu jej výživy v sume 100,- eur mesačne, vychádzajúc z priemerného čistého príjmu otca za 01-03/2021 vo výške 133,29 eur mesačne, ako aj z vyživovacej povinnosti otca k maloletému v sume 160,- eur mesačne, pričom bolo nesporné, že odporca dňa 12.02.2021 vynaložil na navrhovateľku sumu 44,33 eur a dňa 18.02.2021 sumu 43,77 eur a iné, čo napokon uznala aj navrhovateľka, súd konštatuje, že túto sumu nie je možné prehliadať a je potrebné ju zohľadniť pri určovaní príspevku na výživu navrhovateľky, preto sa súdu javilo dôvodné priznať navrhovateľke príspevok na výživu až od podania návrhu. Zameškanú sumu za obdobie od 25.02.2021 do 31.03.2021 vo výške 114,30 eur súd povolil odporcovi splácať v sume vo výške 20 eur mesačne, spolu s príspevkom na výživu, pod hrozbou straty výhody splátok pri nesplnení jednej splátky. Na určenie príspevku práve v tejto výške postačovalo zohľadniť len základné a bežné výdavky na stravu vo výške 150,- eur mesačne, oblečenie vo výške 50,- eur a nesporné výdavky za drogériu vo výške 30,- eur a za poisťku (cca 11 eur/mesiac) bez toho, aby súd skúmal dôvodnosť a výšku ďalších medzi účastníkmi sporných výdavkov, keď mal za to, že v dôsledku tehotenstva a pôrodu sa skutočne navrhovateľke ako slobodnej matke znížil príjem v takom rozsahu, že je dôvodné, aby odporca prispieval na jej výživu práve v navrhovanej a súdom určenej výške.

19. Vo zvyšku súd návrh navrhovateľky zamietol, v ktorej časti rozhodol v zmysle § 225 ods. 1 CSP doplniacím rozsudkom (výrok III.), pretože mal za to, že v tejto časti je návrh nedôvodný, keď zohľadnil nesporné výdavky odporcu na navrhovateľku vynaložené od nariadenia maloletého do podania návrhu.

20. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu, keď účastníci si v konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku znášajú svoje vlastné trovy tak, ako im vznikli, pričom iný návrh zo strany účastníkov nebol podaný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania /§ 127 ods. 1 CSP/ uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) /§ 363 CSP/.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci /§ 365 ods. 1 CSP/.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.).